

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 10Csp/173/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518204302
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Pribula
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7518204302.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Jozefom Pribulom v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovaným: 1. D. M., N.. XX.XX.XXXX, A. T. XXX/XX, XXX XX V. N. A., 2. V. M., N.. XX.XX.XXXX, A. T. XXX/XX, XXX XX V. N. A., v konaní o zaplatenie 1.647,83 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi istinu 1.647,83 eur, úrok z úveru 64,32 eur a úrok z omeškania 1,22 eur, ako aj úrok z omeškania 5% ročne z nezaplatenej istiny 1.647,83 eur od 22.5.2018 až do zaplatenia, zo sumy 64,32 eur od 22.05.2018 až do zaplatenia, všetko to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v tom rozsahu povinnosť druhého žalovaného

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalovaným s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 11.07.2018 žiadal zaviazať žalovaných v 1. a 2. rade na zaplatenie sumy 1.647,83 Eur, úroky v sume 64,32 eur, úrok z úveru vo výške 11,50% ročne zo sumy 1.647,83 eur od 22.05.2018, úrok z omeškania z nezaplatenej istiny sume 1.647,83 eur od 22.05.2018 do zaplatenia a zo sumy 64,32 eur od 22.05.2018 do zaplatenia, spolu s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že so žalovanými v 1. a 2. rade uzavrel dňa 20.08.2015 úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaným peňažné prostriedky v sume 2.000 eur na ním určený účet. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaní zaviazali splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver mali zaplatiť do 15.08.2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti, a preto boli dňa 19.03.2018 písomne upozornení na omeškanie a na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Keďže na toto upozornenie nereagovali, výzvou zo dňa 21.05.2018 ich žalobca vyzval na splatenie zostatku dlhu do dátumu uvedeného na výzve t.j. do 31.05.2018. Žalovaní na túto výzvu nereagovali. Pohľadávka žalobcu voči žalovaným ku dňu predčasného splatenia úveru predstavovala sumu 2.015,49 eur, ktorá pozostáva z istiny v sume 1647,83 eur, úrokov v sume 64,32 eur, úrokov z omeškania v sume 1,22 eur, poplatky v sume 302,12 eur, ktoré žalobca si neuplatňuje. Na základe uvedeného žalobca žiada, aby súd zaviazal žalovaných na plnenie v zmysle podaného žalobného návrhu.

3. Žalovaní si prevzali žalobu s poučením dňa 17.10.2018 a 19.10.2018, vo veci sa však nevyjadrili.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 29.01.2019. Nedostavili sa žalobca, ktorý sa však písomne ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a súhlasil, aby súd rozhodol v zmysle jeho podaní bez jeho účasti, žalovaní sa pojednávania zúčastnili. Súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu a v prítomnosti žalovaného.

5. Súd na pojednávaní vypočul žalovaných, ktorí po zákonom poučení uviedli, že je pravdou, že im bol poskytnutý úver, ktorý riadne a včas nesplácali pre nedostatok finančných prostriedkov. Majú príjem iba z manželovej výplaty, ktorá činí cca 420 eur mesačne, manželka je domáca. Majú 9 detí a z nich sú niektoré ešte maloleté, a ich príjem pozostáva ešte z rodinných prídavkov. Nie je v ich schopnostiach a možnostiach uhradiť dlžnú sumu naraz, maximálne v splátkach, ale to ponechali na úvahu súdu.

6. Vykonaným dokazovaním - oboznámením sa so žalobným návrhom, zmluvou o úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na predčasne splatenie úveru a ostatným spisovým materiálom, bol zistený tento skutkový stav:

7. Žalobca so žalovanými uzavrel dňa 20.08.2015 úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaným peňažné prostriedky v sume 2.000 eur na nimi, určený účet. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaní zaviazali splácať v 108 pravidelných mesačných anuitných splátkach vo výške 29,96 eur pri RPMN vo výške 13,23%, priemernej RPMN vo výške 15,44%, fixnej ročnej úrokovej sadzbe vo výške 11,50%, s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 60 eur a celý úver mali zaplatiť do 15.08.2024 vo výške 3.295,68 eur. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti, a preto boli dňa 19.03.2018 písomne upozornení na omeškanie a na predčasné splatenie poskytnutého úveru, keďže na toto upozornenie nereagovali výzvou zo dňa 21.05.2018 ich žalobca vyzval na splatenie zostatku dlhu do dátumu uvedeného na výzve t.j. do 31.05.2018. Žalovaní na túto výzvu nereagovali. Na základe uvedeného žalobca žiada, aby súd zaviazal žalovaných na plnenie v zmysle podaného žalobného návrhu.

8. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

16. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa čl.3 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.apríla 1993 zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podľa ods. 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Podľa ods. 3 príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

18. Podľa čl.5 v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v čl.7 ods.2.

19. Podľa čl.6 ods.1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

20. Je nesporné, že strany uzavreli dňa 20.08.2015 Úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovaným vo výške 2.000 eur, a keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, preto je nutné túto posudzovať v súlade s ustanovením §52 a nasl. Občianskeho zákonníka s tým, že spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem toho v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 sa za nekalú považuje zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, pričom podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

21. Súd na základe prevedeného dokazovania vyhovel návrhu žalobcu v časti o zaplatenie istiny vo výške 1.647,83 eur, úrok z úveru do zosplatenia 65,54 eur, úrok z omeškania do zosplatenia 0,69 eur a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.647,83 eur od 22.05.2018 až do zaplatenia, zo sumy 64,32 eur od 22.05.2018 až do zaplatenia, keď považoval v tejto časti návrh za dôvodný, a takto aj zaviazal žalovaných na plnenie, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

22. Žalobca žiadal pôvodne priznať aj úrok z úveru vo výške 11,50% ročne zo sumy 1.647,83 eur od 22.05.2018 do zaplatenia.

23. V zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie NSSR sp. zn. Obo143/98, Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS476/2012-14) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by

spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Žalovaná ako dlžník bola povinná na základe uzavretej zmluvy platiť z poskytnutých prostriedkov úroky vo výške 13,90% ročne, tieto úroky boli splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich plnením je povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria po celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškaní. Platí to však len pre omeškanie splatením úrokov poskytnutých prostriedkov, nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškanie s ich plnením už ďalej úroky z omeškania nepatria. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov (úveru) patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

24. V tomto prípade súd skonštatoval, že právny predchodca žalobcu dňa 31.05.2018 zosplatnil tento úver, nakoľko žalovaní riadne a včas úver nesplácali, pričom sa dostali so splácaním do omeškania a žalobca aj po tomto dátume žiada úroky z úveru, pričom už sú súčasťou žalobcom požadovanej istiny ako tzv. celkové náklady úveru (také, aké by žalovaní splatili, keby úver splácali poctivo tzn. riadne a včas), a teda žalobca ich nemá právo ďalej úročiť, v tomto prípade by išlo o tzv. anatocizmus - branie úrokov z úrokov čo je zakázané. V tomto prípade by boli žalovaní viacnásobne potrestaní za to, že sú v omeškaní. Niet pochybností o tom, že by žalobca nemohol svoje poskytované úvery úročiť, pretože úrokom sa jednoducho rozumie odplata za to, že veriteľ svoje peniaze obetuje v prospech dlžníka a očakáva, že ten mu ich vráti aj s odplatom riadne a včas, nakoľko veriteľ v čase, keď tieto peniaze poskytol dlžníkovi, nemohol s nimi disponovať a brať z nich želané úžitky.

25. Tento názor bol potvrdený aj uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn.: 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, v ktorom uviedol, že Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplátne úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu

na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

26. Rovnaký názor vyslovil aj Krajský súd v Žiline v Rozsudku sp.zn.: 6Co/118/2017 zo dňa 26.07.2017, v ktorom v bode 13 odôvodnenia uviedol, že: Krajský súd v uvedenej súvislosti uvádza, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny v obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k tejto zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav súd nemôže pripustiť, nakoľko by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za situácie, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014 z 30. júna 2015).

27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. Z dôvodovej správy k novele Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 106/2014 Z.z. vyplýva, že v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok sa zavádza nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprímerané postupy niektorých veriteľov sa jednoznačne zakotvuje, že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom zosplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom zosplatnení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru.

29. Na základe vyššie uvedeného, preto súd návrh žalobcu v tejto časti, pokiaľ ide o úrok 11,50 % ročne zo sumy 1.647,83 eur od 22.05.2018 do zaplatenia, nebol podľa súdu dôvodný a súd ho zamietol.

30. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je Vládne nariadenie 87/1995 Z.z.

31. Uvedeným predpisom je Nariadenie Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase vzniku záväzku, in concreto výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Výška základnej úrokovej sadzby v tom čase činila 0,00%.

32. Na základe uvedeného tak zaviazal žalovaných 1,2 na úhradu úroku z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania, nakoľko bol žalobca neúspešný len v nepatrnej časti, súd rozhodol o tom, že žalovaní 1,2 sú povinní uhradiť žalobcovi trovy vo výške 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, vakom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 4 rovnopisoch s prílohami.

U p o z o r n e n i e :

Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.